

1 Oplæg til hørings svar vedr. **”Udkast til Handleplan for kulturhuse og biblioteker 2025-2028 (KUBI-planen)”**

2

3 Brugergruppen f. Christianshavns Bibliotek har på sit møde d. 29.10. vedtaget følgende udtalelse vedr.
4 KUBI-planen.

5

6 I *Politiken* d. 16.10. skriver journalist Dorte Hygum Sørensen begejstret om et besøg på Oodi, Helsinkis
7 fantastiske hovedbibliotek fra 2018. Hun foreslår, at vi i København fælder et par af de tarvelige, nyere
8 erhvervsbygninger for i stedet at opføre en ode til litteratur og kultur, netop med Oodi som et lysende
9 forbillede. Det ville være visionært og gøre København til en kultur-hovedstad.

10 Men hverken udkastet til KUBI-plan end sine investeringsplanen for kultur og idræt rummer specielt
11 visionære planer for henholdsvis kulturhus- og biblioteksområdet. Planen virker desværre mere som en
12 økonomisk tilpasningsplan for et område, politikerne ikke har valgt at prioritere særlig højt. Ja faktisk tales i
13 stedet om sammenlægning og reduktion af kulturelle lokationer.

14 Det startede ellers så godt: Den tidligere biblioteksplan udløb med udgangen af 2023, og politikerne valgte
15 at kigge på muligheden for at få en fælles plan for såvel kommunens 31 kulturhuse som 20 biblioteker. Der
16 blev igangsat en meget demokratisk og aktivt borger-inddragende proces, som fortjener stor ros. Hver
17 bydel holdt flere møder og kom hver især med konstruktive bidrag til KUBI-planen. Spørgsmålet er
18 imidlertid, om vi, der har deltaget i processen, oplever, at vore tilkendegivelser og forslag er repræsenteret
19 i udkastet til handleplan??

20 Der er mange positive hensigtserklæringer i udkastet til handleplan: ønsker om at skabe *Stærke lokale*
21 *samlingspunkter*, om at få *Nye deltagere i aktiviteterne*, *Flere læselystne københavnere* og *Flere kulturelle*
22 *københavnere*. Det kan vi naturligvis kun tilslutte os og bakke op om.

23 Vi støtter naturligvis også, at der fokuseres på børn og børnefamiliers brug af såvel kulturhuse som
24 biblioteker. Det er positivt, at der udlånes mange materialer til børn, og at børnefamilierne ser ud til at
25 have deres daglige gang på bibliotekerne, omend nok i mindre grad i kulturhusene. Så positivt, at
26 målsætningerne om øget fokus er flot udfoldet. Det gælder ikke mindst den eksplicitte målsætning om øget
27 samarbejde mellem skoler og bibliotekets afdelinger for børn for at styrke læseparathed og gode
28 læsevaner. Men går vi ned i materien i Udkastet til handlingsplan, finder vi desværre, at der er plads til
29 forbedring:

30

31 Helt overordnet er der behov for mere kvalificeret betjent bemanding i flere åbningstimer på samtlige
32 biblioteker i København. Der er også behov for bedre overvågning i de ubemandede timer. KUBI-planen
33 fremhæver, at man får meget for pengene til trods for, at København ligger helt i bund, når det gælder
34 udgift pr. indbygger til biblioteksdrift. Men til trods for, at man er landets største kommune, har
35 hovedbiblioteket kun 36 ugentligt bemandede åbningstimer. Til sammenligning har Århus 60, Ålborg 48 og
36 Odense 50.

37 Københavns Kommunes befolkningstal (2024) er på 659.350, heraf udgør børn fra 0-15 år 99.871,
38 ældregruppen 67+ udgør 71.631. Til trods for, at ældregruppen forventes at vokse, medens børnetallet
39 forventes at stagnere, er ældregruppen kun nævnt en eneste gang i hele udkastet til handlingsplan. Dette
40 til trods for, at *Segmenteringsundersøgelsen af voksne københavnere kulturvaner 2023*, som er

41 baggrundsstof for udkastet, fremhæver, at en højere andel ældre borgere indgår i det segment "De
42 sjældent aktive", som man ser et potentiale i at få aktiveret. En anden gruppe, som vi savner fokus på, er
43 den stadigt voksende andel af yngre mellem 25 og 50, som har valgt børn fra i deres liv. Ofte bruger denne
44 gruppe endog megen tid på aktivistisk og målrettet debatskabende arbejde, det være sig omkring klima og
45 miljø, som om musik, So Me og andre aktuelle temaer. Denne gruppe vil være interessant for såvel
46 kulturhuse som biblioteker at få i tale, både som potentielt frivillige og som målgruppe for målrettede
47 arrangementer og materialeindkøb. Vi ser således et stort potentiale i et øget fokus på såvel de 25-50 årige
48 børnefri som ældregruppen som væsentlige fremtidige aktive brugergrupper.

49 Vi vil fremhæve, at vi klart bifalder ønsket om at intensivere understøttelsen og faciliteringen af frivillige
50 såvel på kulturhus- som på biblioteksområdet.

51 Der tales om nye organisationsformer/foreningsdrevne kulturhuse i udkastet. Det er fint. Hvad vi imidlertid
52 savner, og som vi ved er blevet fremhævet gentagne gange i forårets demokratiske brugerinddragelse, er
53 en struktureret plan for den fremtidige brugerinddragelse! Det er blevet understreget flere gange, at de
54 kulturhuse, som er alternativt drevet med brugerbestyrelser/foreningsdrevne, udviser megen aktivitet og
55 mange eksempler på drifts-tiltag til potentiel efterfølgelse. Ligeledes er de få brugergrupper, der fortsat
56 eksisterer på biblioteksområdet, i medlemsvækst. Vi vil derfor foreslå, at de gode takter med demokratisk
57 brugerinddragelse i forårets proces følges op med klare hensigtserklæringer/krav om etablering af
58 brugerdemokrati ved alle kulturhuse/biblioteker.

59

60 Et tilbagevendende tema på borgermøderne har været behovet for decentral profilering af
61 lokalbibliotekerne samt ønsket om flere, fag- og skønlitterære titler på hylder. KKB har gennemført et totalt
62 ensartet udstillingskoncept for materialesamlinger på samtlige biblioteker, der ikke giver mulighed for lokal
63 profilering. Ja faktisk er udmeldingen fra centralt hold, at lokalbibliotekerne end ikke må lave lokale
64 materiale-udstillinger. Brugergruppen ønsker at slå fast, at vi ønsker et lokalt forankret bibliotek, der tager
65 afsæt i og afspejler Christianshavns identitet. Dette gælder såvel i indretning af lokalerne som i
66 materialesammensætning.

67 I baggrundsmaterialet for KUBI-planen fremhæves, at udlånet af faglitteratur er større end skønlitteratur
68 (henholdsvis 58% og 42%), hvorfor der i udkastet lægges op til, at der skal være mere faglitteratur i
69 samlingen. Det støtter vi naturligvis, men det kunne være en overvejelse værd, om årsagen til, at udlånet af
70 skønlitteratur ikke er steget tilsvarende som faglitteraturen, er, at der er reduceret så kraftigt i titel-
71 udbuddet indenfor skønlitteraturen. Det kan efterhånden være vanskeligt at finde såvel klassikere som
72 smalle skønlitterære udgivelser, hvis man blot græsser langs bibliotekernes reoler. Dette skyldes også den
73 tiltagende brug af algoritmer såvel ved materialehåndtering som ved materialeindkøb.

74 I baggrundsmaterialet nævnes, at den centraliserede materialestyring er ressource-besparende og giver
75 kortere ventetid for lånerne. Det vil vi godt stille spørgsmålstegn ved, idet det i reglen tager op til en uge at
76 få leveret en reserveret bog, til trods for, at den er hjemme enten i Boghotellet eller på et andet
77 lokalbibliotek. Havde materialeudbuddet været bredere og med flere titler, ville det måske slet ikke være
78 nødvendigt at reservere, fordi man fandt en spændende titel på hylden.

79 Et forundringspunkt er endvidere det næsten ikke eksisterende tilbud om lån af film på DVD. På
80 hovedbiblioteket kan man kun låne voksen-film via reservation, og på lokalbibliotekerne udstilles et meget
81 reduceret udvalg.

82 På samtlige af forårets borgermøder har der været fokus på biblioteksbrugernes store opbakning til og
83 glæde over de mange læsegrupper, der er etableret i biblioteksregi. Desværre er læsegruppernes status og
84 fremtid end ikke nævnt i udkastet til handleplan. Det er vi nødt til at adressere som manglende lydhørhed
85 overfor brugernes/borgernes ønsker og behov, og vi vil klart opfordre til, at der bliver taget hånd om denne
86 tonedøvhed og indføjet handleplaner for udvikling af biblioteksbetjening af læsegrupper.

87

88 På vegne af Brugergruppen v. Christianshavns Bibliotek

89 Marianne Olsen

90 Forperson

91

92

93

94 ***Christianshavns Lokaludvalg tilkendegiver sin støtte til ovenstående høringsvar og vil specielt fremhæve:***

- 95 - KUBI-planen fremstår ikke som en visionær fremtidsplan, men som en økonomisk reduktions- og
96 tilpasningsplan.
- 97 - Den fortsatte prioritering af børn og børnefamilier i planen sker på bekostning af voksne og ældre,
98 idet de finansielle midler ikke øges.
- 99 - Behovet for mere kvalificeret betjening i flere bemandede åbningstimer samt øget overvågning i de
100 ubemandede åbningstider på bibliotekerne.
- 101 - Brugerdemokrati: Brugerbestyrelser/brugergrupper ved samtlige kulturhuse/biblioteker.
- 102 - Lokal profilering og øget titeludbud. Christianshavns Bibliotek skal være lokalt forankret og afspejle
103 områdets særlige karakter og kvaliteter, såvel i indretning, udstillinger som i
104 materialesammensætning.
- 105 - Der bør indskrives handleplaner for reel betjening af læsegrupper i KUBI-planen.

106

107

108 ***Christianshavns Lokaludvalg vil endvidere tilføje:***

109 Hvis forretningsudvalget for CLU har tilføjelser, kan de oplistes her.